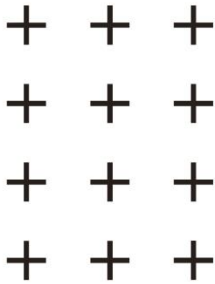

สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

SONGKHLA PROVINCIAL AGRICULTURAL EXTENSION OFFICE

แบบรายงานสรุปผลการจัดการความรู้ ปี 2567

เรื่อง

เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร

(การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ)

KNOWLEDGE MANAGEMENT

คำนำ

แบบรายงานสรุปผลการจัดการความรู้ ปี ๒๕๖๗ เรื่อง เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (วิทยาการกระบวนการ/การจัดเวทีชุมชน) ได้จัดทำขึ้นตามนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร ที่กำหนดให้ทุกหน่วยงานภายใต้สังกัดของกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เพื่อให้หน่วยงานมีการรวบรวมองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องในงานส่งเสริมการเกษตร มีกระบวนการในการจัดการองค์ความรู้ที่เป็นระบบ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีการจัดเก็บองค์ความรู้ของบุคลากรในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการเกษตรกรและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนงานโครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา โดยคณะทำงานจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา ได้เห็นชอบแนวทางการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร เรื่อง เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (วิทยาการกระบวนการ/การจัดเวทีชุมชน) โดยการถ่ายทอดประสบการณ์เกี่ยวกับแนวคิด ประสบการณ์ และวิธีการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จและมีความสุข ผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้นำแนวทางการดำเนินงานที่ได้จากกระบวนการจัดการความรู้ไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ให้เกิดประสิทธิผลตามภารกิจ ยุทธศาสตร์ และแนวทางการดำเนินงาน ตลอดจนสร้างสังคมการทำงานเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

ฐิตาภรณ์ อนุสาร

นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ

เลขาคณะทำงานจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา

กรกฎาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ส่วนที่ ๑ เป้าหมายการจัดการความรู้	๑
๑. ที่มาของการจัดการความรู้ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงาน	๑
๒. ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (KV)	๑
๓. แผนการจัดการความรู้ (KM action plan)	๒
ส่วนที่ ๒ ผลการจัดการความรู้	๔
๑. วิธีการจัดการความรู้ (KS)	๔
ก. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับเจ้าหน้าที่	๔
ข. การพัฒนาบุคลากร	๕
๒. รายละเอียดองค์ความรู้ ตามแบบฟอร์มจัดเก็บองค์ความรู้	๕
๓. ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)	๑๒
ส่วนที่ ๓ สรุปและข้อเสนอแนะ	๑๓
๑. สรุปผล	๑๓
๓. การประเมินความรู้ของผู้ร่วมเวทีจัดการความรู้	๑๓
ภาคผนวก	๑๕

ส่วนที่ ๑ เป้าหมายการจัดการความรู้

๑. ที่มาของการจัดการความรู้ ปัญหาหรืออุปสรรคที่พบในการปฏิบัติงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา มีเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทั้งหมด ๑๔๑ คน โดยแบ่งเป็นข้าราชการ (ระดับปฏิบัติการ ชำนาญการ และชำนาญการพิเศษ) และพนักงานราชการ ที่ทำหน้าที่ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๑๒๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๒๓ และข้าราชการระดับชำนาญการพิเศษ (หัวหน้ากลุ่ม และเกษตรอำเภอ) จำนวน ๑๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๗ ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ส่วนใหญ่ ยังขาดองค์ความรู้ และประสบการณ์ในการจัดเวทีชุมชน การเป็นวิทยากร กระบวนการ ทั้งในด้านวางแผนการ การบริหารจัดการ การแก้ปัญหาที่คาดว่าจะเกิดขึ้นทั้ง ก่อน - ระหว่าง -หลัง รวมถึงเทคนิคการจัดเวทีชุมชน เนื่องจากในระหว่าง ปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕ มีการระบาดของเชื้อไวรัส Covid - ๑๙ ที่มีระดับความรุนแรง ทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรไม่สามารถออกปฏิบัติงานแบบปกติได้ จึงได้ปรับการทำงานที่เน้นการใช้เทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น เพื่อลดการลงพื้นที่โดยใช้วิธีการติดต่อกับเกษตรกรแบบออนไลน์ ผ่านเครื่องมือ และสื่อชนิดต่าง ๆ ทำให้มีข้อจำกัดในการเข้าถึงสื่อและการประสานงาน โดยในปี ๒๕๖๖ สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อเริ่มเข้าสู่สภาวะปกติ ทำให้สามารถลงพื้นที่ปฏิบัติงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ได้ แต่ด้วยระยะเวลาการแพร่ระบาดของเชื้อที่ยาวนานถึง ๔ ปี ทำให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรที่ได้รับการบรรจุเข้ารับตำแหน่งตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นต้นมา ขาดประสบการณ์การทำงานในพื้นที่ ซึ่งการจัดเวทีชุมชนถือเป็นหัวใจสำคัญของการขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ เนื่องจากเป็นเวทีที่ใช้ในการพูดคุยทำความเข้าใจ และแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร และยังช่วยสร้างการมีส่วนร่วมทำให้เกิดความเข้มแข็งของเครือข่ายเกษตรกรและเจ้าหน้าที่

สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลาได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาบุคลากรเพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะที่ดี จึงจำเป็นต้องดำเนินการจัดการความรู้ เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (วิทยากรกระบวนการ/การจัดเวทีชุมชน) ผ่านการถ่ายทอดส่งต่อความรู้ที่มีประสิทธิภาพจากผู้ที่มีประสบการณ์ หรือผู้เชี่ยวชาญ ที่สามารถแนะนำ และถ่ายทอดความรู้ให้บุคลากรขององค์กรทุกระดับ อันก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและทัศนคติที่ดี สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุผลตามเป้าหมายขององค์กรที่ได้วางไว้

๒. ความต้องการพัฒนางานตามภารกิจ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ นโยบาย หรือแนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ (KV)

การดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ตามนโยบายรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยร้อยเอก ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เกิดผลสำเร็จภายใต้หลักการ "ตลาดนำ นวัตกรรมเสริม เพิ่มรายได้" สู่ความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งนโยบายการสร้างวิถีทำงานสู่การปฏิบัติ เป็นนโยบายจากทั้งหมด ๖ นโยบายที่ต้องขับเคลื่อน โดยมีแนวทางการสร้างครอบครัวเกษตรกร บูรณาการงานอย่างเข้มแข็ง และกรมส่งเสริมการเกษตรได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๗ ให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพองค์กรและการบริหารจัดการ เพื่อให้บุคลากร

ของกรมส่งเสริมการเกษตร เป็น Smart Officer มีการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการองค์กรเพิ่มขึ้น มีความรักความผูกพัน และมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์องค์กร

สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลาได้ให้ความสำคัญกับเกษตรกรในพื้นที่ควบคู่กับการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรซึ่งเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการนำองค์ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตรที่ตรงความต้องการและเหมาะสมกับยุคสมัยสู่เกษตรกรให้ทั่วถึงทุกพื้นที่ โดยดำเนินการผ่านรูปแบบและวิธีการต่างๆ จึงได้ดำเนินการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร เรื่อง เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (วิทยากรกระบวนการ/การจัดเวทีชุมชน) โดยการถ่ายทอดประสบการณ์เกี่ยวกับแนวคิดประสบการณ์ และวิธีการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จและมีความสุข ผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ได้นำแนวทางการดำเนินงานที่ได้จากกระบวนการจัดการความรู้ไปใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้เกิดประสิทธิผลตามภารกิจ ยุทธศาสตร์ และแนวทางดำเนินงาน ตลอดจนสร้างสังคมการทำงานเพื่อเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

๓.แผนการจัดการความรู้ (KM action plan)

ยุทธศาสตร์/แนวทางดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง			
ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการประจำปี 2567 ของกรมส่งเสริมการเกษตร โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนา ศักยภาพองค์กรและการบริหารจัดการ ตามแนวทางการพัฒนา ในประเด็น ดังนี้			
1.มุ่งพัฒนากรมส่งเสริมการเกษตรสู่การเป็น Digital DOAE ซึ่งมีแนวทางการสร้างคลังความรู้ทางการเกษตร			
2.ปรับวิธีการทำงานเป็นแบบ New Normal และพร้อมรองรับ Next Normal ซึ่งมีแนวทางการปรับวิธีการทำงานโดยใช้ระบบออนไลน์มากขึ้น			
3. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับ มีแนวทางการดำเนินงานโดยการพัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน และปรับแนวความคิดในการทำงานแบบ Growth mindset เพื่อสร้าง การเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning)			
เป้าหมายการพัฒนา (ปัญหา/โอกาส)			
1.การเพิ่มพูนความรู้ สมรรถนะ และทักษะ แก่บุคลากรในองค์กร			
2. มีการใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานเพิ่มมากขึ้น			
ความต้องการองค์ความรู้ (1 เรื่อง หรือมากกว่า)			
เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (วิทยากรกระบวนการ/การจัดเวทีชุมชน)			
ประโยชน์ที่จะได้รับ			
- ต่อบุคลากร คือ การเพิ่มพูนความรู้ สมรรถนะ และทักษะ ในเรื่องเทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (วิทยากรกระบวนการ/การจัดเวทีชุมชน)			
- ต่อหน่วยงาน คือ มีองค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (วิทยากรกระบวนการ/การจัดเวทีชุมชน) จัดเก็บ และเผยแพร่บนฐานข้อมูลของหน่วยงาน			
- ต่อเกษตรกร คือ สามารถรับข้อมูลการส่งเสริมการเกษตรจากนักส่งเสริมการเกษตรด้วยรูปแบบ และเทคนิค การทำงานส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น			
กิจกรรม	เป้าหมาย	ช่วงเวลา	ผลลัพธ์

๑. ค้นหาความต้องการองค์ความรู้ (KV)	๑ เรื่อง	กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	- รายงานการประชุมคณะทำงาน
๒. จัดกิจกรรมจัดการความรู้ให้แก่บุคลากรของหน่วยงาน (KS)	๑ เรื่อง/ ๑ ครั้ง	เมษายน ๒๕๖๗	- ข่าวประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมจัดการความรู้ เช่น จดหมายข่าว หรือเผยแพร่ใน Website หรือ Facebook
๓. ประเมินผลการเรียนรู้	๑ เรื่อง	เมษายน - สิงหาคม ๒๕๖๗	- ประเมินตนเองของหน่วยงานในประเด็น ด้านความพึงพอใจ และการนำไปใช้ประโยชน์
๔. สรุปผลการจัดการความรู้ของหน่วยงาน	๑ เรื่อง	พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๗	- รายงานสรุปผลการจัดการความรู้
๕. จัดเก็บและแบ่งปันองค์ความรู้ (KA)	๑ เรื่อง	พฤษภาคม - มิถุนายน ๒๕๖๗	- สรุปภาพองค์ความรู้ Infographic และคลิปการถ่ายทอดสัญญาณการจัดการความรู้ ผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ช่องทางเผยแพร่ Website สำนักงานเกษตรจังหวัด และช่อง YouTube เกษตรสงขลา

ส่วนที่ ๒ ผลการจัดการความรู้

๑.วิธีการจัดการความรู้ (KS)

การดำเนินงานการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ของสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ มีการจัดตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการความรู้และคณะทำงานจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา และได้ดำเนินการทบทวนคำสั่งฯ ตามมติที่ประชุมเพื่อวางแผนจัดการความรู้ (KM) เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ เวลา ๐๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา ๒ ชั้น ๒ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา ผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting ให้ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ยังคงใช้คำสั่งของปี ๒๕๖๖ ต่อไป และกำหนดให้มีขั้นตอนการดำเนินงาน เพื่อให้ได้องค์ความรู้ และรวบรวมองค์ความรู้เป็นไฟล์ข้อมูล ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การจัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)

ขั้นที่ ๒ การกำหนดประเด็นองค์ความรู้

ขั้นที่ ๓ ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด

ก. เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับเจ้าหน้าที่

การสร้างการรับรู้แก่บุคลากรทุกระดับ โดยให้คณะทำงานดำเนินการถอดองค์ความรู้ในเรื่องเทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร และให้ใช้ชื่อองค์ความรู้ว่า “เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ)” โดยให้ดำเนินการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ครั้งที่ ๒/๒๕๖๗ วันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๗ ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา ๑ อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา และถ่ายทอดสัญญาณผ่านระบบ Zoom meeting บุคคลเป้าหมายคือบุคลากรของสำนักงานเกษตรจังหวัด และสำนักงานเกษตรอำเภอทั้ง ๑๖ อำเภอ โดยนายปัทพงศ์ สารบรรณ เกษตรจังหวัดสงขลา เป็นประธานการเปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) พร้อมได้มอบแนวทงนโยบาย การทำงานการจัดการความรู้ (KM) ให้มีความสำคัญเกี่ยวกับการนำ KM ไปเป็นเครื่องมือในการพัฒนา และพัฒนาองค์กร โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็น การจัดการความรู้ เรื่อง เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ) ได้ดำเนินการแบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ : งาน พัฒนางาน

- ประสพการณ์การทำงานส่งเสริมการเกษตร จากงานส่งเสริมการเกษตรในอดีตสู่ยุค Digital DOAE ปัจจัยสำคัญ และเทคนิควิธีการที่ทำให้การจัดเวทีชุมชนบรรลุวัตถุประสงค์ และการเป็นวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ โดยนายณัฏฐ์ รัชสังข์ ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตร ด้านอารักขาพืช จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- “เมื่อมีปัญหา จะพาเวที่ยังไงให้รอด” ฟังเรื่องเล่า เทคนิค วิธีการแก้ปัญหากระบวนการการจัดเวทีชุมชน จากประสบการณ์หลากหลายพื้นที่ โดยนางสาวอารยา สุขเกษม นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ กลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นและนวัตกรรมด้านการเกษตร กองวิจัยและพัฒนา งานส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

ตอนที่ ๒ : คน พัฒนาคคน

- เสวนา เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (การจัดเวทีชุมชน/วิทยากร กระบวนการ) จากประสบการณ์การทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ จังหวัดสงขลา จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง

ข. การพัฒนาบุคลากร

สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา ได้นำนโยบายที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร โดยปรับเปลี่ยนกระบวนการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรจากการดำเนินงานบนฐานของทรัพยากร (Resource Based) มาเป็นการทำงานบนฐานความรู้ (Knowledge Based) ด้วยการใช้ KM เป็นเครื่องมือในการพัฒนางานตามภารกิจของหน่วยงาน ประยุกต์ใช้เวทีเรียนรู้ตามระบบส่งเสริมการเกษตรเป็นเวทีหลักในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกระดับ รวมถึงเป็นช่องทางในการพัฒนาความรู้ของบุคลากรให้สามารถขับเคลื่อนไปได้พร้อมกัน โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา ดำเนินการขับเคลื่อนผ่านคณะทำงานทั้งหมด ๒ ชุด คือ คณะทำงานจัดการความรู้ (KM Team) คณะทำงานขับเคลื่อนโรงเรียนเกษตรกรจังหวัดสงขลา และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรผู้รับผิดชอบงานพัฒนาบุคลากรของสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา โดยคณะทำงานทั้ง ๒ ชุด จะประกอบด้วยเจ้าหน้าที่จากทุกตำแหน่งทุกระดับ และทุกพื้นที่ เข้าร่วมเป็นคณะทำงาน มีหน้าที่ในการบริหารการดำเนินงาน กำหนดเป้าหมาย และสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อสนับสนุนการนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอตามปฏิทินระบบส่งเสริมการเกษตร

๒.รายละเอียดองค์ความรู้ ตามแบบฟอร์มจัดเก็บองค์ความรู้

นายปัทพงศ์ สารบรรณ เกษตรจังหวัดสงขลา กล่าวว่า : ตามนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร ที่มีนโยบายที่จะดูแลพี่น้องเกษตรกรผ่านเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรหรือเรารู้จักในนามของเกษตรตำบล ที่ผ่านมา ซึ่งในปัจจุบันคือนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ในการออกไปสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกร ดังนั้นกรมส่งเสริมการเกษตรจึงให้ความสำคัญในบทบาทด้านนี้ของเจ้าหน้าที่ จึงได้มีการส่งเสริมให้เพิ่มองค์ความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ในการไปทำงานในพื้นที่กับเกษตรกร ในปัจจุบันสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา มีบุคลากรเป็นเจ้าหน้าที่เด็กรุ่นใหม่เป็นจำนวนมาก ฉะนั้นองค์ความรู้จึงมีความสำคัญในการที่จะนำไปใช้ในพื้นที่ สำนักงานเกษตรจังหวัดจึงได้จัดให้มีการเพิ่มพูนความรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ของเรา โดยการเชิญวิทยากรที่มีความรู้ และทักษะการถ่ายทอดในเรื่องของการจัดเวทีชุมชนเพื่อให้เจ้าหน้าที่มีศักยภาพในการออกไปทำงานในพื้นที่เพื่อทำความเข้าใจและก็ถ่ายทอดองค์ความรู้ได้ถูกต้องตามหลักวิชาและเข้ากับเกษตรกรได้ ซึ่งในการที่จะนำความรู้ต่างๆไปสู่น้องเกษตรกรในอนาคต ทำให้เห็นถึงความสำคัญที่จะต้องพัฒนาเจ้าหน้าที่ในการออกไปทำงานพื้นที่ จึงได้กำหนดจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เจ้าหน้าที่ต่างๆได้รับองค์ความรู้ต่างๆตามที่กรมส่งเสริมการเกษตรประสงค์ที่จะเพิ่มศักยภาพของเจ้าหน้าที่ของกรมในอนาคต

ตอนที่ ๑ : งาน พัฒนางาน

นายณัฏฐร กล่าวว่่า : การทำงานส่งเสริมการเกษตรเราไม่สามารถทำงานได้คนเดียว เพราะเราไม่ได้ทำงานเฉพาะงานในกรมส่งเสริมการเกษตร เราจำเป็นต้องมีพันธมิตรรอบข้าง ถ้าอยู่อำเภอเราก็จะมีเพื่อนร่วมงานที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบตำบล มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ครู กศน. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน มีเจ้าหน้าที่กยท. หรืออีกหลายๆหน่วยงาน เป็นภาคีเครือข่ายที่เราต้องเป็นมิตร เพราะในบางครั้งเราสามารถที่

จะพึงพาอาศัยกันเพื่อให้งานบรรลุผล และที่สำคัญคือ การขัดแย้งกันในพื้นที่ ซึ่งอาจพบว่าบางครั้งหน่วยงานแต่ละหน่วยไม่ลงรอยกัน สุดท้ายแล้วคนที่เสียผลประโยชน์ คือ ชาวบ้าน/เกษตรกร เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง

การจัดเวทีชุมชน การทำแผนพัฒนาการเกษตร หรือการกระบวนการจัดเวทีชุมชน เราต้องมีความรู้ ข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นเรื่องสำคัญ และถ้าเรารู้บริบทของพื้นที่เป็นการทำการบ้านก็เสมือนเป็นการเตรียมข้อมูลที่อยู่ในขั้นตอนการเตรียมการของการจัดเวทีชุมชน ที่มี ๓ ขั้นตอน คือ ๑ การเตรียมการ ๒. ดำเนินการ และ ๓. ติดตามประเมิน ซึ่งถ้าไม่มีการประเมินผลเราก็จะไม่รู้ว่ามันสำเร็จได้อย่างไร ดังนั้นเราควรให้ความสำคัญกับทุกขั้นตอน และสิ่งที่สำคัญที่สุดในการจัดเวทีชุมชน คือ เราต้องตรงต่อเวลา

การเป็นวิทยากร พี่เริ่มต้นฝึกการพูดจากที่ไปอบรมนักจัดรายการวิทยุที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และได้ไปประกาศนักรายการวิทยุ แต่ในสมัยก่อนจะดีกว่าตอนนี้ กล่าวคือ ในสมัยก่อนไม่ว่าเราจะไปบรรยายที่ไหน จะมีการใช้สื่อต่างๆ น้อยมาก จะเน้นการพูดปากเปล่าในเรื่องที่เรารู้ หรือชำนาญ จึงเป็นการฝึกพูดไปในตัวและสามารถพูดได้อย่างลื่นไหล ผู้ฟังก็จะสนใจแต่ผู้พูดหรือวิทยากร แต่ในปัจจุบันมีสื่อและเทคโนโลยีต่างๆเข้ามาช่วยในกระบวนการ ทำให้ลดการพูดโดยวิทยากรไป คนสนใจสื่อมากกว่าวิทยากรทำให้วิทยากรไม่ได้ฝึกการพูด หรือคุ้นชินกับการพูดต่อหน้าสาธารณชน เพราะจะเน้นใช้สื่อต่างๆ มากกว่า เช่น การไปพูดบรรยายด้านการเกษตร โดยใช้ PowerPoint ผู้พูดที่ไม่ได้เตรียมตัวมาหรือไม่ได้มีองค์ความรู้ในเรื่องนั้นๆอย่างถ่องแท้ก็จะใช้วิธีการอ่านตาม PowerPoint การเป็นวิทยากรกระบวนการที่ดีก็มีหลักสำคัญเช่นเดียวกับการจัดเวทีชุมชน คือ ต้องตรงต่อเวลา ใจหลักการใจเขาใจเราถ้าเราเป็นผู้ฟังถึงเวลาพักเราก็อยากพัก ไม่อยากนั่งอันนี้ หรือนั่งทนหิว หรือเลิกข้างจนกระทบงานอื่นที่วางแผนไว้ ซึ่งจะตรงกับหลักสำคัญที่อยากให้นำไปใช้ คือ ๓ คุณ ได้แก่ ๑) การควบคุมตนเอง ๒) การควบคุมเนื้อหา ๓) การควบคุมผู้ฟัง และหากจะยึดตามตำราก็สามารถสรุปวิธีการเป็นวิทยากรกระบวนการที่ดี ควรจะฝึกฝนให้เกิดความถนัด รอบรู้ มีความมั่นใจ มีความสามารถและบุคลิกภาพที่ดีโดยต้องคำนึงถึงข้อสำคัญ ๑๓ ประการ (บันได ๑๓ ขั้นสู่ความสำเร็จ) ได้แก่

๑. เตรียมตัวให้พร้อม
๒. ชักข้อมให้ดี
๓. ท่าทีให้สง่า
๔. หน้าตาให้สุขุม
๕. ทักที่ประชุมไม่วกวน
๖. เริ่มต้นให้โน้มน้าว
๗. เรื่องราวให้กระชับ
๘. จับตาที่ผู้ฟัง
๙. เสียงดังให้พอดี
๑๐. อย่าให้มีเอื้อ อ้า
๑๑. ดูเวลาให้พอครบ
๑๒. สรุปจบให้จับใจ
๑๓. ยิ้มแย้มแจ่มใสตลอดเวลา

สุดท้ายอยากจะฝาก ๕ ประเด็นให้กับน้องๆนวล.ทุกท่านไว้ใช้ในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตร ๕ ประการ คือ ใส่ใจ ใฝ่รู้ รอบรู้ ลงมือ ทำขยายผล แล้วเราจะเป็นประโยชน์กับองค์กร เกษตรกร รวมถึงครอบครัว

อารยา กล่าวว่า “เมื่อมีปัญหา จะพาเวที่ยังไงให้รอด” ในส่วนของอารยาจะแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ ๑. แשרประสบการณ์ ๒. วิธีการหรือเทคนิคกระบวนการ และ ๓. การสรุปประเด็น

โดยการแשרประสบการณ์ คือประสบการณ์ของอารยาที่ได้มาจากประสบการณ์ที่ได้เคยจัดเวทีชุมชนในตอนนี้อารยายังเป็นเกษตรกรตำบล ตลอดจนประสบการณ์การจัดเวทีชุมชนในฐานะเจ้าหน้าที่ของส่วนกลาง ทั้งรูปแบบของการจัดเองและร่วมสังเกตการณ์ จากประสบการณ์ที่เคยเจอที่ปัจจัยที่ส่งผลทำให้เวทีไปไม่รอดหรือว่ามีอุปสรรคระหว่างทางก็คือ

๑. ไม่ได้ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน
๒. ไม่มีการเตรียมแผนนะคะ
๓. มีการใช้เครื่องมือที่น้อยหรือใช้ไม่เหมาะสม
๔. ร้อนวิชา ใช้เครื่องมือมากเกินไป

๕. คน โดยจะแบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือคนที่เป็นที่งานก็คือตัวนักส่งเสริมเองนะคะอาจจะมีการแบ่งบทบาทไม่ชัดเจน รวมถึงมีการพูดหลงประเด็นไม่เป็นไปในรูปแบบ/มือใหม่ หรือตื่นเวที กลุ่มที่ ๒ คือคนที่มาเข้าร่วม หรือเกษตรกร ซึ่งในบางครั้งบางอาจมีส่วนร่วมน้อย ยกตัวอย่างผู้เข้าร่วมเวทีสูงอายุ อาจส่งผลต่อการสื่อสารที่เราต้องปรับปรับให้เหมาะสม คนร่วมงานที่จะมีในเกือบทุกเวที คือ หน่วยงานภาคีเครือข่าย จากการสังเกตมักพบปัญหา คือ มีการเชิญหน่วยงานมาแต่ไม่ได้ให้บทบาทในเวที อาจส่งผลกระทบต่อความรู้สึกในส่วนของการให้ความสำคัญต่อเขาได้

ปัญหาที่พบบ่อย คือ ความคาดหวังของเจ้าหน้าที่ เช่น ๑.อยากจะทำเวทีให้เสร็จ ๒.อยากที่จะได้เป้าหมายตามวัตถุประสงค์ ซึ่งความคาดหวังของเจ้าหน้าที่จะสอดคล้องกับความคาดหวังของเกษตรกรหรือไม่นั้นเราจำเป็นต้องเตรียมเตรียมตัวเกษตรกรหรือคนที่เข้าร่วมให้พร้อม เพื่อจะได้เป้าหมายในทิศทางเดียวกัน เช่น วันนี้เราต้องการถอดถอดความรู้การผลิตมังคุดคุณภาพ แต่เกษตรกรมาเพื่อเสนอของบประมาณ สนับสนุนบรรจุมังคุด บรรจุมังคุด แสดงให้เห็นว่าคาดหวังต่างกัน และปัญหาอุปสรรคที่สำคัญอีกอย่างคือ สถานที่ และเวลา เนื่องจากในบางครั้งผู้จัดอาจใช้เวลาสั้นเกินไป หรือมากเกินไป ยกตัวอย่างเช่น การจัดกระบวนการเวทีชุมชนเกษตรกรภาคใต้ ด้วยวิถีชีวิตของเกษตรกรจะมีการกรีดยางพาราในช่วงเช้ามืด และช่วงเวลา ๐๙.๐๐ น. – ๑๐.๐๐ น. ก็จะเป็นช่วงเวลาเก็บเกี่ยวผลผลิตออกจำหน่าย การที่เราจะเชิญเขามาในช่วงเวลาดังกล่าวก็จะทำให้เกษตรกรหลายคนไม่สะดวก และช่วงเวลา ๑๔.๐๐ – ๑๖.๐๐ น. ก็จะเป็นเวลาพักผ่อนเนื่องจากเกษตรกรจะเกิดอาการง่วงนอนเพราะช่วงเวลากลางคืนจะไม่ได้นอนต้องออกกรีดยางพารา จึงเป็นเป็นโจทย์อย่างหนึ่งที่เราควรที่จะต้องปรับตัวให้สอดคล้องกับผู้ที่มาเข้าร่วมเวทีชุมชน อีกอย่างหนึ่งก็คือผลกระทบของสถานที่แบบเปิดโล่งแจ้ง จำเป็นต้องใช้ไม้ค้ำ สิ่งที่พบบ่อยหาบ่อยครั้ง คือ เสียงจะได้ยินไม่ครบทุกคน/เสียงสะท้อน

กระบวนการจัดเวทีชุมชน แบ่งเป็น ๓ ช่วง คือ ๑. ช่วงก่อนการจัดเวที ๒. ช่วงการจัดเวที และช่วงที่ ๓ คือ ภายหลังจากการจัดเวที โดยก่อนการจัดเวทีชุมชนสิ่งที่เราต้องเตรียมที่สำคัญเลย คือ การเตรียมคน และการเตรียมข้อมูลผู้ดำเนินการในการจัดเวที ควรประกอบด้วย (๑ บทบาทหน้าที่อาจมีมากกว่า ๑ คนก็ได้)

๑. ผู้นำหรือ leader มีหน้าที่วางแผนการกระบวนการจัดเวทีชุมชนตั้งแต่ต้นจนจบ ติดตามและประเมินผล จุดประสงค์หลักจะทำหน้าที่ดูภาพรวมเพื่อให้แน่ใจว่ากระบวนการจัดเวทีชุมชนของบรรลุเป้าหมาย

๒. วิทยากรกระบวนการหรือ facilitator จะมีบทบาทเชิงรุกในการควบคุมเวที รักษาการสนทนาในเวทีให้เป็นไปตามแผน

๓. ผู้จัดบันทึก ควรจะมี ๒ จุด จุดที่ ๑ จะเป็นคนจดละเอียด จุดที่ ๒ จะเป็นจดแบบสรุป เพื่อให้วิทยากรกระบวนการหรือตัวผู้บันทึกสามารถสรุปกระบวนการได้

๔. ผู้บันทึกภาพ ทำหน้าที่บันทึกภาพคนรวมถึงภาพกิจกรรมต่างๆ เช่น กิจกรรมลงมติ หรือภาพกระดานจดข้อมูล เพื่อเป็นหลักฐานป้องกันข้อมูลหาย

๕. คนจับเวลา หรือ Timekeeper อาจจะเป็นผู้นำ หรือผู้จัดบันทึกก็ได้ เพื่อการควบคุมเวลาในกระบวนการจัดเวทีชุมชน

๖. ผู้เข้าร่วมเวที ผู้จัดควรแจ้งผู้เข้าร่วมเวทีชุมชนก่อนว่าในการจัดเวทีชุมชนมีวัตถุประสงค์ในการทำอะไรร่วมกัน เพื่อให้ผู้เข้าร่วมเวทีสามารถเตรียมตัวได้

๗. ภาคีเครือข่าย ผู้จัดควรแจ้งให้ภาคีเครือข่ายทราบวัตถุประสงค์เพื่อให้มีบทบาท และมีส่วนช่วยบูรณาการในเรื่องต่างๆ

๘. ประธาน ผู้จัดควรอธิบายวัตถุประสงค์ของเวทีรวมถึงกระบวนการจัดเวที เพื่อให้ประธานสามารถพูดได้สอดคล้องกับกิจกรรม และใช้ระยะอย่างเหมาะสม

การเตรียมข้อมูล นักส่งเสริมการเกษตรจะต้องมีข้อมูลพร้อมที่จะนำเสนอและพูดคุยสนทนาได้อย่างเหมาะสมกับเกษตรกร และข้อมูลต้องมีความกระชับเทคนิคการเตรียมข้อมูล คือ จะต้องดูข้อมูลชุมชนหรือเกษตรกรในส่วนของคุณภาพพื้นฐาน เขามีอะไรนะจะถ้าจะไปจัดทำแผนหาความต้องการที่เขาเคยทำอะไรมาแล้วก่อนแล้ว

การวิเคราะห์ข้อมูล บางครั้งการใช้ SWOT Analysis ถ้าเกษตรกรสูงอายุ ไม่ใช่เกษตรกรรุ่นใหม่หรือเกษตรกรที่เรียนจบสูง การทำ SWOT Analysis อาจจะทำให้ผู้ร่วมเวทีเข้าใจค่อนข้างยาก เราอาจนำมาทำเองทีหลังนอกเวที แล้วก็กลับไปคืนข้อมูลให้เกษตรกร จากกรณี จังหวัดสุพรรณบุรี มีเกษตรกรผู้ร่วมเวทีที่มีส่วนร่วมกับเวทีค่อนข้างมาก เกษตรกรแย้งกันพูดให้ข้อมูล ตัววิทยากรกระบวนการ รวมถึงผู้นำเวทีชุมชน ก็เห็น้อยต้องการให้เกษตรกรพูดให้น้อยลง จึงทำการแจกบัตรคำ ทำให้เกษตรกรเงียบและเปลี่ยนเป็นนั่งคิดเงียบๆคนเดียว เพื่อแชร์เรื่องราวของต่างๆของตนเอง จากนั้นก็นำมาโชว์ในเวทีนำเสนอ และวิทยากรกระบวนการก็ทำหน้าที่สรุปข้อความที่เกษตรกรเขียนจากบัตรคำต่อไป

เทคนิคการดำเนินการจัดเวทีชุมชน แบ่งออกเป็น

๑. กิจกรรมก่อนเวที คือการ BAR หรือ Before Action Review คือ การทบทวนก่อนปฏิบัติงานจะมีการประชุมร่วมกันอาจจะเป็นในรูปแบบของออนไลน์ก็ได้ ๑ - ๒ วันมาคุยกันก่อน หรือจะเป็นในเชิงของหน้างานโดยไปล่วงหน้าก่อนสัก ๑ ชั่วโมง เพื่อมาคุยกันก่อน เป็นการกระชับบทบาทหน้าที่ให้ชัดเจน คุยแผนต่างๆให้เรียบร้อย

๒. ระหว่างการจัดเวที ควรมีกิจกรรมละลายพฤติกรรม เพื่อให้กระบวนการจัดเวทีชุมชนน่าสนใจ สนุก ไม่เงียบ จากประสบการณ์การจัดเวทีชุมชนเคยได้รับคำถามมาจากบางจังหวัดว่าไม่จัดสนทนาการได้ไหม ในกรณีที่เกษตรกรคุ้นเคยกับเจ้าหน้าที่อยู่แล้วเกษตรกร Enjoy อยู่แล้ว กล้าแสดงออกอยู่แล้ว กรณีนี้เราจะไม่จัดก็ได้ อาจข้ามไปในส่วนของการกำหนดกติกาสร้างความเข้าใจได้เลย โดยเราก็ควรที่จะกำหนดให้ชัดเจนว่าวันนี้เรามีวัตถุประสงค์อะไร จะใช้เวลาเท่าไร ผู้เข้าร่วมจะต้องทำอะไรบ้าง ยกตัวอย่าง เจ้าหน้าที่วาดภาพ

๔ ภาพ ก็คือ ตาปาก หู นาฬิกา แล้วถามเกษตรกรว่านี่คือภาพอะไร แล้วอธิบายให้ฟังว่า ตา คือ ให้ผู้เข้าร่วม ในในเวทีร่วมกันสังเกตการ ปาก คือ เอาไว้พูดนำเสนอ หูคือ รับฟังข้อมูล รับฟังคำถาม และก็รับฟังข้อเสนอ เวลา คือ กำหนดว่าวันนี้เราจะเลิกกิจกรรมนี้กี่โมงคะอันนี้เป็นตัวอย่าง ในส่วนของการดำเนินกิจกรรมเวที ขึ้นอยู่กับแต่ละที่ว่ามี การเตรียมพร้อมทำตามแผนได้มากน้อยเพียงใด

๓. หลังจบเวที เราควรที่จะสรุปผลกิจกรรม ถ้าเป็นการจัดเวทีชุมชนเพื่อหาองค์ความรู้ก็ควรสรุปองค์ ความรู้คร่าวๆ ถ้าเป็นการจัดเวทีชุมชนเพื่อหาแผนพัฒนาก็สรุปมาเป็นแผนว่ามีกิจกรรมอะไรบ้าง เราจะทำ แผนอะไรและที่สำคัญเลยก็คือต้องระบุว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบในแผนงานนั้น มีระยะเวลาเมื่อไหร่ เพื่อที่เราจะ ได้ติดตามประเมินผล และเราควรที่จะทำ After action review (AAR) เป็นการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน เพื่อที่เราจะนำไปปรับปรุง ให้รอบต่อไปดียิ่งขึ้น AAR ซึ่งประกอบด้วย ๔ คำถาม คือ สิ่งที่เราคาดหวัง สิ่งที่เกิดขึ้น จากเวที จากเวทีชุมชนมีอะไรบ้างมีอะไรที่เราารู้สึกแตกต่างจากความคาดหวังที่ตั้งไว้ และจะปรับปรุงอย่างไร เพื่อให้ได้ตามความคาดหวัง จากประสบการณ์การไปร่วมสังเกตการณ์ AAR ๒ ครั้งซ้ำกัน หมายความว่า เจ้าหน้าที่ไม่ได้ปรับปรุงแล้วเอา AAR ที่ทำรอบแรกเนี่ยมาวิเคราะห์เพื่อแก้ปัญหา ซึ่งไม่ยากให้กรณีแบบนี้ เกิดขึ้น และการจัดเวทีชุมชนเมื่อเสร็จแล้วกระบวนการที่สำคัญ คือการลงมือทำ และติดตามประเมินผล ถ้าไม่มีการลงมือทำก็จะไม่เกิดผลสำเร็จ

บทสรุปที่สำคัญในการจัดเวทีชุมชนให้เกิดความสำเร็จ ให้เวทีรอด/สำเร็จลุล่วง คือ

๑. การเตรียมและวางแผนที่ดี กำหนดบทบาทให้ชัดเจน
๒. ความตั้งใจ โดยเฉพาะในช่วงการจัดเวทีชุมชน เพื่อให้บรรลุตามแผนที่ตั้งไว้
๓. การติดตาม เป็นปัจจัยสำคัญที่วัดว่าการจัดเวทีชุมชนของเราประสบความสำเร็จหรือไม่

ช่วงถาม - ตอบ

ถาม : กรณีการลงเวทีชุมชนไปแล้วเกษตรกรมาไม่ครบ เช่นกำหนดเป้าหมายผู้ร่วมเวที ๒๐ คน แต่มีผู้มาร่วม เวทีจริงเพียง ๕ คน เราจะแก้ปัญหาวิธีนี้ได้อย่างไร

ตอบ : ข้อแนะนำเกษตรกรมาไม่ครบตามเป้าหมายตามที่กำหนดเป้าหมายผู้ร่วมเวที ๒๐ คน แต่มีผู้มาร่วมเวที จริงเพียง ๕ คน ก็ให้เปลี่ยนเป็นการโพกสกรูป พูดคุยแลกเปลี่ยนเป็นวงย่อย ในส่วนของบุคคลที่เหลือของการ เบิกจ่ายงบประมาณอันนั้นก็เป็นเรื่องของเทคนิคที่เราก็ต้องมาดูเหตุผลอะไรที่ทำให้เกษตรกรไม่มาเข้าร่วม ในวันนั้น เช่น เราเตรียมความพร้อมไปกับเกษตรกรไม่พอหรือเปล่า เราไปแจ้งข่าวให้เกษตรกรเกษตรกรที่เป็น ผู้นำได้แชร์ไปให้กับเกษตรกรรายย่อยคนอื่นใหม่ หรือขั้นตอนการโน้มน้าวใจให้คนมาเข้าร่วมเวทีของเรา อาจจะไม่มีประสิทธิภาพมากเพียงพอ การที่จะเชิญใครมาเข้าร่วมการประชุมหรือเข้าร่วมกิจกรรมอะไรสักอย่างเราต้องได้รับผลประโยชน์เพราะฉะนั้นเราควรที่จะชี้ให้เห็นว่าในการที่จะมาร่วมกระบวนการเวทีชุมชน เกษตรกรจะได้ประโยชน์อะไร เพื่อที่เป็นการดึงความสนใจเข้ามาโดยเราจำเป็นต้องทำ ๒ เรื่อง คือ ๑.ต้องยืดหยุ่น หรือแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ๒.กลับมาคิดวิเคราะห์ว่าปัญหาที่ทำให้เกิดขึ้นเกิดจากอะไร หรือ รับฟังเสียงสะท้อน เช่น ให้เกษตรกรเข้าร่วม ๒๐ คนแต่เกษตรกรมาแค่ ๕ คน เนื่องจากเป็นช่วงฤดูกาลผลิต ทำให้เกษตรกรไม่ว่าง

ถาม : เวลาเราจัดเวทีชุมชน การแบ่งผู้เข้าร่วมเวทีในส่วนของเจ้าหน้าที่จะมีประมาณ ๔-๕ คน ตามตัวอย่าง แต่ถ้าเกิดมีกรณีที่เรามีเจ้าหน้าที่แค่ประมาณ ๒ - ๓ คนเราจะสามารถแบ่งบทบาทความรับผิดชอบกันยังไง สืบเนื่องจากปัญหาในส่วนของเรื่องของโครงสร้างของขององค์กร และภาระหน้าที่

ตอบ : จากประสบการณ์อารยาเคยจัดเวทีชุมชนคนเดียว ซึ่งมันเป็นอะไรที่เหนื่อยมาก และก็วัตถุประสงค์เป้าหมายบางทีมันอาจจะไปไม่ถึงด้วยซ้ำ แต่ถ้าสมมุติว่ามี ๓ คน จะแบ่งยังไงให้เหมาะสม ในกรณีที่มีคนน้อยหลักๆเลยที่การจัดเวทีชุมชนต้องมี คือ วิทยากรกระบวนการอาจจะผนวกหน้าที่อื่นๆเข้าร่วมด้วยอย่างเช่นผู้นำ และ Time Keeper รวมเป็น ๑ คน ๓ หน้าที่ ในส่วนของผู้จัดบันทึก อย่างน้อยควรที่จะมี ๑ คน ถ้ามีคนไม่พอจริงๆสามารถใช้วิธีการอัดเสียงแทนผู้จัดบันทึก ในส่วนของผู้บันทึกภาพ หรือตากล้อง ถ้าเจ้าหน้าที่เราไม่พอ เราอาจให้เกษตรกรถ่ายให้ หรือหน่วยงานภาคีเครือข่ายช่วยถ่ายให้ ในส่วนของกิจกรรมหรือโครงการที่ต้องทำจากเวทีชุมชนก็พยายามให้กระจายบทบาทหน้าที่ไปในหลายๆ กลุ่มงานเพื่อให้ทุกคนได้เรียนรู้ร่วมกัน

ตอนที่ ๒ : คน พัฒนาคน การเสวนา เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ) จากประสบการณ์การทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ จังหวัดสงขลา จากรุ่นพี่รุ่นน้อง

ไกรวิชญ์ กล่าวว่า อยากจะให้ท่านเกษตรอำเภอได้เล่าประสบการณ์กระบวนการทำงานเป็นแนวทางให้กับน้องว่าเวลาเราจัดเวทีชุมชน หรือเป็นวิทยากรครั้งแรกเลยตั้งแต่เริ่มเป็นนักวิชาการส่งเสริมตัวน้อยๆ เราเป็นยังไงบ้างแล้วเริ่มมีทักษะแรกเป็นยังไง แล้วก็วันที่เก่งมากประสบการณ์ ที่ประกอบไปด้วยทักษะอะไรบ้าง

อาชราณ : เดิมบรรจุครั้งแรกที่กลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร สำนักงานเกษตรจังหวัดยะลา อยู่ ๓ ปีรับแล้วก็ย้ายมาที่สำนักงานเกษตรอำเภอจะนะอีก ๗ ปี หลังจากนั้นได้รับโอกาสให้ไปดำรงตำแหน่งรักษาการเกษตรอำเภอ แล้วก็ได้รับการแต่งตั้งเป็นเกษตรอำเภอที่สำนักงานเกษตรอำเภอเทพา ประมาณปีกว่าๆ อายุราชการประมาณ ๑๑ปี เวทีครั้งแรก ตอนได้บรรจุอยู่ที่จังหวัดยะลา ซึ่งสังกัดอยู่กลุ่มพัฒนาเกษตรกร การจัดเวทีชุมชนก็เลยเป็นเหมือนกับงานหลักไปเลย เพราะเรารับงานอาสาสมัครเกษตรกร งานภัยธรรมชาติ งานพัฒนาเกษตรกร แต่ด้วยด้วยเราอยู่จังหวัดก็เลยเป็นแบบวิทยากรกระบวนการหลายๆ เวลาอำเภอลงไปทำเวทีเราก็จะลงไปในฐานะผู้รับผิดชอบโครงการแล้วก็ไปร่วมเวทีที่มีบ่อยครั้งที่ที่ได้พูดคุยบ้าง เนื่องจากว่าพอไปอยู่ยะลาเนี่ยเราพูดภาษามลายูได้ เมื่อลงอำเภอไปจัดเวทีชุมชน บางอำเภอมีเจ้าหน้าที่ไม่สามารถพูดมลายูได้ เราไม่ได้ทำเวทีโดยตรงแต่ทำในลักษณะไปเกริ่นนำเป็นการชวนคุยในระหว่างที่กระบวนการของเวทีชุมชนจะได้เริ่ม คือการที่เราไปพูดในภาษาถิ่นที่เป็นภาษาของของคนที่มาร่วมเวที มันทำให้ความรู้สึกระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐกับประชาชนอ่อนคลาย ถ้าพูดภาษาบ้านๆ ก็คือเป็นคนของเขาไปโดยปริยาย อีกอย่างนึงครับผมได้รับโอกาสถือว่าเป็นโชคดี คือเป็นคนๆที่เข้าไปอยู่ในช่วงวัยของนักส่งเสริมยุคเก่าๆเป็นช่วงสักประมาณ ๔-๕ ปีก่อนที่ท่านจะเกษียณเราได้มีโอกาสได้ไปร่วมสังเกต ร่วมเรียนรู้ร่วมฝึกฝนกับนักส่งเสริมรุ่นเก่าๆ แล้วได้ตั้งเป้าประสบการณ์ตรงนั้นมาใช้มันก็เป็นครั้งแรกที่ได้มีโอกาสได้เกี่ยวข้องกับเวทีชุมชน

ไกรวิชญ์ : ทักษะแรก ของคุณอาชราณ ก็คือการพูดมลายูได้ อันนี้เป็นเรื่องแรกๆของการเข้าถึงเวที คือ การสร้างความสัมพันธ์ที่ดี ทำให้เขารู้สึกว่าเข้าถึงเราง่าย เราควรจะมีทักษะในการพูดคุยโน้มน้าว สิ่งที่สำคัญเลยก็คือการคุยเรื่องในชีวิตประจำวันหรือข่าวปัจจุบันก็ทำให้สนิทมักคุ้นกับผู้ร่วมเวทีได้อย่างรวดเร็ว

ไกรวิชญ์ : ขอดถามคุณเอกนรินทร์ในสมัยที่บรรจุเข้ารับราชการในตำแหน่งนักวิชาการส่งเสริมการเกษตรมีทักษะในการเป็นวิทยากรกระบวนการ เป็นนักจัดเวที โดยใช้กระบวนการหรือเทคนิควิธีการอย่างไรบ้าง

เอกนรินทร์ : ย้อนกลับไปตอนบรรจุใหม่ๆนะครับก็บรรจุที่สำนักงานเกษตรอำเภอทุ่งยางแดง จังหวัดปัตตานี การลงเวทีชุมชน การที่เรามีทีมงานที่เป็นรุ่นพี่เป็นสิ่งที่จำเป็นมาก รุ่นพี่ๆก็จะเป็นผู้สอนงานในช่วงเริ่มแรก ขึ้นต่อมาคือการฝึกหาประสบการณ์ในการพูดในที่ชุมชนซึ่งมีความสำคัญต่อสายอาชีพ เพราะต้องพบเจอคนเป็นจำนวนมาก ต้องสื่อสารกับเกษตรกรอยู่เป็นประจำ เมื่อเรามีโอกาสในการนำเสนอหรือว่าควบคุมเวทีเป็นช่วงสั้นๆ ให้ถือเป็นโอกาสในการสร้างทักษะการสื่อสาร ผ่านการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง จะได้ฝึกความคุ้นเคย

การพูดในที่สาธารณะต่อหน้าคนจำนวนมาก เพื่อนำมาปรับใช้ในการจัดเวทีชุมชน เมื่อได้ดำเนินการจัดเวทีชุมชนร่วมกันเป็นทีมก็จะได้ฝึกในอีกหลายทักษะจากผู้ร่วมจัดเวที เป็นการเก็บเกี่ยวประสบการณ์ซึ่งกันและกัน

ไกรวิชญ์ : จากคำแนะนำของคุณเอกนรินทร์ในการเป็นวิทยากรกระบวนการในช่วงแรก คือ ทุกครั้งที่มีโอกาสก็ให้พยายามไปมีส่วนร่วมกับเวทีนั้นให้มากที่สุดเพื่อเก็บเกี่ยวประสบการณ์ให้ตัวเองได้เกิดการพัฒนาและค้นชินกับวิธีการ

ไกรวิชญ์ : คุณอาชราณเมื่อได้เริ่มเข้าสู่กระบวนการเป็นวิทยากรกระบวนการ หรือการจัดเวทีสิ่งที่ต้องเตรียมการเมื่อมีบุคลากรเจ้าหน้าที่ในสังกัดจำนวนจำกัดต่อการจัดเวที จะใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างไร

อาชราณ : ในกรณีที่บุคลากรมีจำกัด ก่อนที่จะเริ่มจัดเวทีจริงๆจำเป็นต้องมีการประชุมทีมหรือการพูดคุยกันในทีมเพื่อการวางแผนแบ่งหน้าที่ปฏิบัติงาน การพูดคุยเรื่องของเป้าหมายหรือสิ่งที่เราต้องการในการจัดเวทีคืออะไร รูปแบบหรือกระบวนการทำเวที เพื่อลดปัญหาการจัดการในขณะลงพื้นที่จริง หากคนไม่พอจริงอาจต้องใช้วิธีการประสานเครือข่ายในชุมชน ซึ่งสำหรับผลจะให้ความสำคัญในเรื่องของการเตรียมทีม การพูดคุยกับทีมที่จะไปร่วมเวทีเป็นอันดับแรกก่อนที่จะลงเวทีจริง เพื่อการเตรียมการ การป้องกันให้เกิดข้อผิดพลาดน้อยที่สุด

ไกรวิชญ์ : ในกรณีเดียวกันกับคุณอาชราณ คุณเอกนรินทร์จะใช้วิธีการแก้ปัญหาจำนวนบุคลากรน้อย อย่งไร

เอกนรินทร์ : การจัดเวทีชุมชนในพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ ซึ่งมีลักษณะพื้นที่กึ่งเมือง เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรเป็นอาชีพรอง การจัดเวทีในลักษณะของกรู๊ปย่อยๆ จะมีความเหมาะสมกว่าจัดในลักษณะของเวทีใหญ่ ดังนั้นปัญหาเรื่องบุคลากรเจ้าหน้าที่ที่จะร่วมกันจัดเวทีชุมชนมักจะมีน้อย เมื่อจัดเวทีในลักษณะของกรู๊ปย่อยแต่ที่สำคัญ คือการใช้เครื่องมือให้ผู้เข้าร่วมเวทีมีส่วนร่วมกับผู้จัดมากที่สุด

ไกรวิชญ์ : กระบวนการที่สำคัญที่สุดของการทำเวทีชุมชน คืออะไรครับ

เอกนรินทร์ กระบวนการสุดท้ายและสำคัญที่สุด คือ การคืนข้อมูล ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก เพราะมันจะช่วยตรวจสอบรายละเอียดโครงการ หรือกิจกรรมตรงกับที่ผู้ร่วมเวทีต้องการ หรือมีความเข้าใจผลการวิเคราะห์ตรงกันหรือไม่ อาจใช้วิธีการการคืนข้อมูลให้ชุมชนในรูปแบบของการนำเสนออีกกลุ่มย่อย เพื่ออ่านตามประเด็นที่ข้อมูล และช่วยกันตรวจสอบ อาจจะคืนข้อมูลเป็นรูปแบบของ Mind Map แผ่นผังภาพ

ไกรวิชญ์ : จากกรณีการระบาดของ COVID-๑๙ ทำให้วิถีชีวิตและวิธีการทำงานเปลี่ยนแปลงไป สำหรับการจัดเวทีชุมชนได้เปลี่ยนแปลงตามไปด้วยไหม

อาชราณ : คำว่าเวทีชุมชน เราอาจจะติดกับการที่ต้องไปทำที่ชุมชน แต่คำนิยามของเวทีชุมชน คือการรวมคนในชุมชนเพื่อค้นหา สอบถาม หรือเก็บข้อมูลต่างๆ นั่นคือกระบวนการนี้ แต่ที่นี้เนื่องจากหรือสอบถามหรือเก็บข้อมูลในปัจจุบันที่ช่องทางการสื่อสารค่อนข้างเจริญก้าวหน้า และด้วย Generation ที่มันเปลี่ยนไปทำให้วิถีชีวิตบางคนอาจจะ เป็น extrovert หรือ introvert ก็ขึ้นอยู่กับบุคลิกส่วนตัว แต่ทุกวันนี้เราจะไปทำเวทีชุมชนด้วยด้วยรูปแบบอื่นก็ได้ไม่จำเป็นต้องไปทำกลุ่มใหญ่อาจจะไปทำกลุ่มย่อยๆ แต่ต้องทำครอบคลุมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กลุ่มหน่วยงานภาคีเครือข่าย ใช้วิธีการทำหลายๆเวที แต่เราต้องทำในเรื่องเดียวกัน ประเด็นเดียวกัน คำถามที่เหมือนกันผ่านช่องทางสื่อสารต่างๆ

ไกรวิชญ์ : นักส่งเสริมการเกษตรมีบทบาทและหน้าที่สำคัญอย่างไร

อาชราณ : นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรต้องมั่นใจ ต้องเชื่อเชื่อมั่น ในความรู้ความสามารถของตนเองก่อน วันนี้เราอาจจะไม่ได้กล้าไปยืนตรงจุดที่เป็นหน้าเวทีเพื่อจะบรรยายหรือให้ความรู้กับคนอื่นเพราะบางครั้งเรา

รู้สึกที่เราไม่มีความสามารถหรือเรารู้ไม่เท่าคนอื่น แต่ให้เรานึกอย่างหนึ่งครับว่าวันที่เราสอบผ่านเข้ามาในกรมส่งเสริมการเกษตร เรามีความรู้ทัดเทียมกับคนอื่น เพราะเราขึ้นบัญชีแล้วก็ได้รับในลำดับที่กรมคัดเลือกเข้ามา เขากำหนดถึงมาตรฐานความรู้ความสามารถของเรา ดังนั้นเราต้องมั่นใจแล้วก็เชื่อมั่นว่าเรามีความสามารถที่จะบอกกับคนอื่นได้ เมื่อเรามั่นใจแล้วเราต้องหมั่นที่จะเรียนรู้ฝึกฝนสำคัญครับการเรียนรู้แล้วก็การฝึกฝนในวิชาชีพ

๓. ช่องทางการจัดเก็บองค์ความรู้ของหน่วยงาน (KA)

๓.๑ เว็บไซต์สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา <http://www.songkhla.doae.go.th> หัวข้อ “บริการ” หัวข้อย่อย “องค์ความรู้” ชื่อองค์ความรู้เรื่อง “เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ)”

๓.๒ แบบฟอร์มแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan) ปี ๒๕๖๗ “เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ)”

ส่วนที่ ๓ สรุปและข้อเสนอแนะ

๑. สรุปผล

เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร “ (การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ)” ผ่านการถ่ายทอดประสบการณ์เกี่ยวกับแนวคิด ประสบการณ์ และวิธีการทำงานให้แก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรของสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา และสำนักงานเกษตรอำเภอทั้ง ๑๖ อำเภอ ผ่านเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) จากองค์ความรู้ที่ฝังลึกในตัวบุคคล เช่น ประสบการณ์ของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร (Tacit Knowledge) ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และแนวความคิดการพัฒนางานส่งเสริมการเกษตรเกี่ยวกับการจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ โดยสามารถสรุปเทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร เกี่ยวกับการขับเคลื่อนการจัดเวทีชุมชน และการเป็นวิทยากรกระบวนการ จากการจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร ของสำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา ประจำปี ๒๕๖๗ ให้เกิดผลสำเร็จได้ดังนี้

๑. การจัดเวทีชุมชนเพื่อขับเคลื่อนงานส่งเสริมการเกษตรให้ประสบความสำเร็จ ต้องทำงานเป็นทีม ทั้งจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรด้วยกัน และหน่วยงานภาคีเครือข่าย

๒. การขับเคลื่อนเวทีชุมชนต้องอาศัยความรู้ด้านวิชาการ และบริบทของพื้นที่ โดยปรับใช้หลักการ จัดเวทีที่เหมาะสมกับพื้นที่ ผู้เข้าร่วม วิธีชีวิต และสภาพแวดล้อม โดยไม่จำเป็นต้องยึดติดกับหลักการแต่ให้ยืดหยุ่นกระบวนการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายของการจัดเวทีชุมชน

๓. การเรียนรู้ที่หลากหลาย อาจเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ในการทำงานผ่านการ ใส่ใจ ใฝ่รู้ รอบรู้ พัฒนาสู่การลงมือทำ และขยายผลต่อนักส่งเสริมการเกษตรรุ่นหลังต่อไป

๔. การให้ความสำคัญกับการใช้เครื่องมือในการจัดการความรู้ เช่น BAR และ AAR มาประยุกต์ใช้กับงานส่งเสริมการเกษตร จะทำให้มีการเตรียมการ การวางแผนที่ดี รวมถึงมีการติดตามผลการดำเนินการเพื่อการปรับปรุงและพัฒนาได้

๕. การเป็นวิทยากรที่ดี จะต้องพูดภาษาเดียวกับผู้เข้าร่วมเวที กล่าวคือ การเข้าใจในบริบทของพื้นที่ การปรับตัวหรือการปรับรูปแบบกิจกรรมให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันได้

๒. ข้อเสนอแนะ

การกำหนดรูปแบบการเผยแพร่การจัดการความรู้ในงานส่งเสริมการเกษตร ควรจัดให้มีช่องทางการเผยแพร่ที่หลากหลาย ไม่เพียงแต่กำหนดให้ช่องทางเว็บไซต์สำนักงานเกษตรจังหวัดเพียงช่องทางเดียว เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถเข้าถึงองค์ความรู้ได้หลากหลายมากยิ่งขึ้น

๓. การประเมินความรู้ของผู้ร่วมเวทีจัดการความรู้

การดำเนินการประเมินความรู้ของผู้เข้าร่วมเวที จากจำนวนผู้เข้าร่วมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งหมด ๑๒๐ คน มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๘๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๐ มีผู้ประเมินให้แบ่งเกณฑ์การให้คะแนนเป็น ๕ ระดับ คือ มากที่สุด ๕ มาก ๔ ปานกลาง ๓ น้อย ๒ และ น้อยที่สุด ๑ จากผลการประเมินพบว่าคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นในภาพรวม ๔ คะแนน เมื่อจัดระดับความพึงพอใจเป็น ๓ ระดับโดยใช้ ๓ ช่วงระดับ คือ ๑.๐๐ - ๒.๓๓ = น้อย ๒.๓๔ - ๓.๖๗ = ปานกลาง ๓.๖๗ - ๕.๐๐ = มาก พบว่าทุกหัวข้อการประเมินมีคะแนนความรู้เพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ ด้านนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร มีคะแนน

๔.๐๘ ตอนที่ ๑ : งาน พัฒนางาน ประสบการณ์การทำงานส่งเสริมการเกษตร จากงานส่งเสริมการเกษตร ในอดีตสู่ยุค Digital DOAE ปัจจัยสำคัญ และเทคนิควิธีการที่ทำให้การจัดเวทีชุมชนบรรลุวัตถุประสงค์ และการเป็นวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ มีคะแนน ๓.๙๔ ตอนที่ ๑ : งาน “เมื่อมีปัญหา จะพาเวที่ยังไงให้รอด” ฟังเรื่องเล่า เทคนิค วิธีการแก้ปัญหา กระบวนการการจัดเวทีชุมชน จากประสบการณ์หลากหลายพื้นที่ มีคะแนน ๔.๐๔ ตอนที่ ๒ : คน พัฒนาคคน เสวนา เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ) จากประสบการณ์การทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ จังหวัดสงขลา จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง มีคะแนน ๔.๐๔

ตารางที่ ๑ คะแนน การประเมินการจัดเวที KM โรงเรียนเกษตรกรจังหวัดสงขลา (คะแนนเต็ม ๕ คะแนน)

รายการประเมิน	คะแนน	ระดับ
ด้านนโยบายกรมส่งเสริมการเกษตร	๔.๐๘	มาก
๑.นโยบายการส่งเสริมการเกษตรด้านการพัฒนาบุคลากร	๔.๐๘	มาก
ตอนที่ ๑ : งาน พัฒนางาน	๓.๙๙	มาก
๑.ประสบการณ์การทำงานส่งเสริมการเกษตร จากงานส่งเสริมการเกษตรในอดีตสู่ยุค Digital DOAE ปัจจัยสำคัญ และเทคนิควิธีการที่ทำให้การจัดเวทีชุมชนบรรลุวัตถุประสงค์ และการเป็นวิทยากรที่ดีและมีประสิทธิภาพ	๓.๙๔	มาก
๒. “เมื่อมีปัญหา จะพาเวที่ยังไงให้รอด” ฟังเรื่องเล่า เทคนิค วิธีการแก้ปัญหา กระบวนการการจัดเวทีชุมชน จากประสบการณ์หลากหลายพื้นที่	๔.๐๔	มาก
ตอนที่ ๒ : คน พัฒนาคคน	๔.๐๔	มาก
เสวนา เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร (การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ) จากประสบการณ์การทำงานส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่ จังหวัดสงขลา จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง	๔.๐๔	มาก

ภาคผนวก

คำสั่งจังหวัดสงขลา

ที่ ๒๕๕/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการความรู้และคณะทำงานจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา

ด้วยกรมส่งเสริมการเกษตร มีนโยบายกำหนดให้ทุกหน่วยงานภายใต้สังกัดของกรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) เพื่อให้หน่วยงานมีการรวบรวมองค์ความรู้ ที่เกี่ยวข้องในงานส่งเสริมการเกษตร มีกระบวนการในการจัดการองค์ความรู้ที่เป็นระบบ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีการจัดเก็บองค์ความรู้ของบุคลากรในองค์กรอย่างเป็นรูปธรรม เจ้าหน้าที่สามารถให้บริการเกษตรกรและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ต่าง ๆ ในการขับเคลื่อนงานโครงการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการจัดการความรู้ของจังหวัดสงขลาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการความรู้ และคณะทำงานจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา โดยมีองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. คณะกรรมการการจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย

๑.๑ เกษตรจังหวัดสงขลา	ประธานกรรมการ
๑.๒ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร	กรรมการ
๑.๓ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต	กรรมการ
๑.๔ หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช	กรรมการ
๑.๕ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป	กรรมการ
๑.๖ เกษตรอำเภอทุกอำเภอ	กรรมการ
๑.๗ หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	กรรมการและเลขานุการ
๑.๘ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	

ผู้รับผิดชอบงานการจัดการความรู้ระดับจังหวัด กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑) กำหนดแนวทางการดำเนินงานจัดการความรู้ของจังหวัดสงขลา เพื่อส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมการพัฒนาความรู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์และการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

๒) ควบคุม กำกับ ดูแล การจัดทำแผนการจัดการความรู้ของจังหวัดสงขลา รวมทั้งติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการความรู้ของหน่วยงานในสังกัดให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๒/๓) สนับสนุน...

ภาพที่ ๑ คำสั่งจังหวัดสงขลา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการความรู้และคณะทำงานจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา

- ๒ -

๓) สนับสนุน ส่งเสริม และดำเนินการเพื่อให้มีการเผยแพร่องค์ความรู้ โดยใช้เทคโนโลยี และช่องทางการสื่อสารหลายรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บุคลากรของจังหวัดสงขลาได้มีการแลกเปลี่ยน ความรู้ประสบการณ์ทำงาน และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการปฏิบัติงาน

๒. คณะทำงานจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย

๒.๑ หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ	ประธานคณะทำงาน
๒.๒ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกร หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒.๓ หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒.๔ หัวหน้ากลุ่มอารักขาพืช หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒.๕ หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป หรือผู้แทน	คณะทำงาน
๒.๖ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบงาน การจัดการความรู้ระดับอำเภอทุกอำเภอ	คณะทำงาน
๒.๗ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ผู้รับผิดชอบงาน การจัดการความรู้ระดับจังหวัด	คณะทำงานและเลขานุการ

โดยให้คณะทำงานมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๑) จัดประชุมคณะทำงานเพื่อวางแผนการจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา
 - ๒) กำหนดประเด็นองค์ความรู้ และจัดทำแผนการจัดการความรู้ จังหวัดสงขลา
 - ๓) ดำเนินงานตามแผนที่กำหนด เพื่อให้ได้องค์ความรู้ และรวบรวมองค์ความรู้เป็นไฟล์ข้อมูล
 - ๔) ประชาสัมพันธ์ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ผ่านระบบส่งเสริมการเกษตร และ ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ ของหน่วยงาน
 - ๕) รายงานแผน และผลการจัดการความรู้ เสนอคณะกรรมการจัดการความรู้จังหวัดสงขลา เพื่อให้ทราบความก้าวหน้า
 - ๖) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

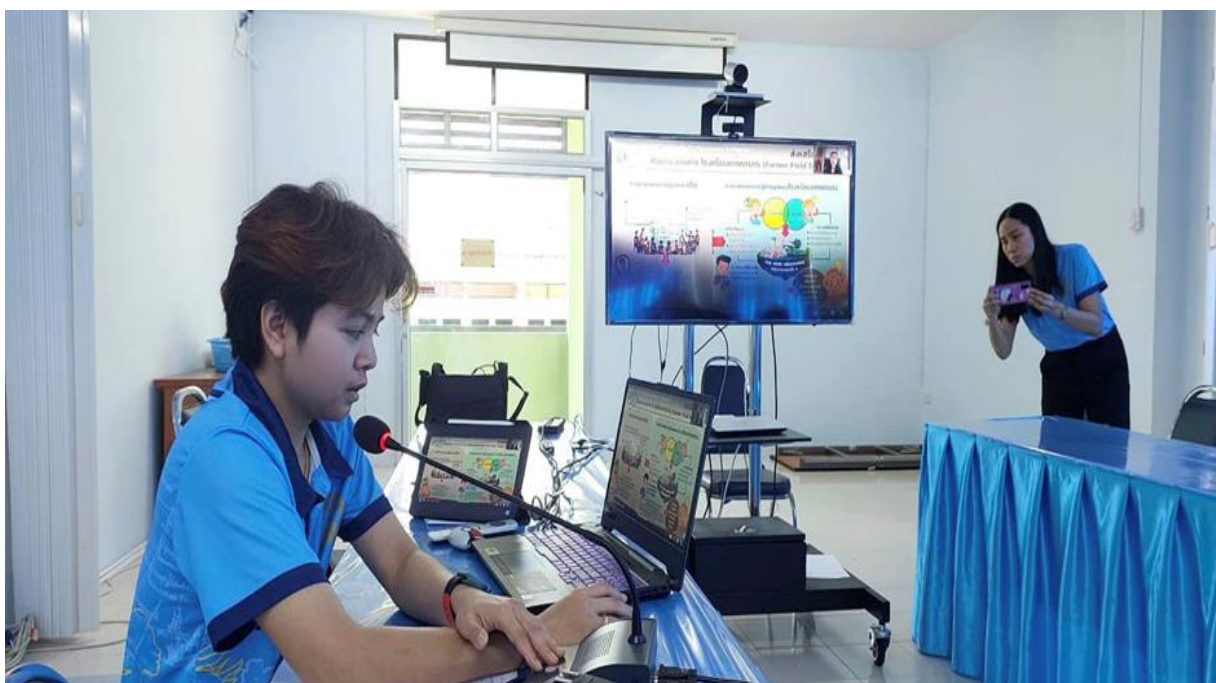
(นายประดม มุสิกรักษ์)

หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศ รักษาการแทน
เกษตรจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

ภาพที่ ๒ คำสั่งจังหวัดสงขลา เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้และคณะทำงานจัดการความรู้ จังหวัด สงขลา (ต่อ)

ภาพที่ ๓ การประชุมเพื่อวางแผนจัดการความรู้ (KM) จังหวัดสงขลา

ภาพที่ ๔ การประชุมเพื่อวางแผนจัดการความรู้ (KM) จังหวัดสงขลา

ภาพที่ ๕ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๖ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๗ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๘ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๒ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๓ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๔ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๕ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๖ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๗ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

ภาพที่ ๑๘ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

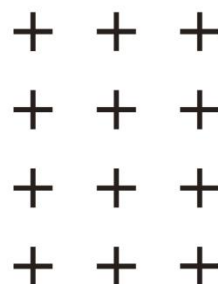

ภาพที่ ๑๙ การจัดการความรู้ในเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระดับอำเภอ (DW) ๒/๒๕๖๗

สำนักงานเกษตรจังหวัดสงขลา

SONGKHLA PROVINCIAL AGRICULTURAL EXTENSION OFFICE

KNOWLEDGE MANAGEMENT

เทคนิคการทำงานส่งเสริมการเกษตร

(การจัดเวทีชุมชน/วิทยากรกระบวนการ)